

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 209/2018-33

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. júna 2018 predbežne prerokoval sťažnosti Slovenskej asociácie producentov v audiovizii, Grösslingová 32, Bratislava, zastúpenej advokátskou kanceláriou AK MS s. r. o., Galandova 3, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Miloslav Šimkovič, pre namietané porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 15 Co 172/2017-110 z 20. septembra 2017 (sp. zn. Rvp 2201/2017), uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5 Co 395/2017 z 22. novembra 2017 (sp. zn. Rvp 279/2018), uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 14 Co 373/2017-153 z 12. decembra 2017 (sp. zn. Rvp 390/2018), uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 2 Co 269/2017-71 z 19. decembra 2017 (sp. zn. Rvp 537/2018) a uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 8 Co 33/2018-146 z 13. februára 2018 (sp. zn. Rvp 839/2018) a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosti Slovenskej asociácie producentov v audiovizii o d m i e t a ako zjavne neopodstatnené.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažnosťami podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) doručenými Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 28. novembra 2017, 7. februára 2018, 26. februára 2018, 15. marca 2018 a 24. apríla 2018 sa Slovenská asociácia producentov v audiovizíii, Grösslingová 32, Bratislava (ďalej len „sťažovateľka“), domáhala vydania nálezu, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie jej v záhlaví označených základných práv a slobôd podľa ústavy, Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), ku ktorým malo dôjsť uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej aj „krajský súd BB“) č. k. 15 Co 172/2017-110 z 20. septembra 2017 (sp. zn. Rvp 2201/2017), uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej aj „krajský súd KE“) sp. zn. 5 Co 395/2017 z 22. novembra 2017 (sp. zn. Rvp 279/2018), uznesením krajského súdu BB č. k. 14 Co 373/2017-153 z 12. decembra 2017 (sp. zn. Rvp 390/2018), uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej aj „krajský súd BA“) č. k. 2 Co 269/2017-71 z 19. decembra 2017 (sp. zn. Rvp 537/2018) a uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej spolu aj „krajské súdy“) č. k. 8 Co 33/2018-146 z 13. februára 2018 [(sp. zn. Rvp 839/2018); označené uznesenia krajských súdov ďalej spolu len „napadnuté uznesenia krajských súdov“] a ktorým by napadnuté uznesenia zrušil a vec vrátil príslušným krajským súdom na ďalšie konanie.

2. Ústavný súd uzneseniami senátu č. k. III. ÚS 160/2018-18 z 10. apríla 2018, sp. zn. III. ÚS 162/2018 z 24. apríla 2018 a uznesením pléna č. k. Pls. ÚS 11/2018-9 zo 16. mája 2018 spojil [podľa § 166 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“) v spojení s § 31a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)] na spoločné konanie sťažnosti vedené pod sp. zn.

Rvp 2201/2017, sp. zn. Rvp 279/2018, sp. zn. Rvp 390/2018, sp. zn. Rvp 537/2018 a pod sp. zn. Rvp 839/2018, ktoré sú ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 2201/2017 z dôvodu hospodárnosti konania, keďže ide o právne a skutkovo súvisiace veci a zároveň sú v nich totožné strany sporu.

3. Z obsahu sťažností a ich príloh vyplýva, že sťažovateľka sa návrhmi doručenými Okresnému súdu Banská Bystrica, Okresnému súdu Košice I a Okresnému súdu Bratislava I (spolu ďalej aj „okresné súdy“) domáhala proti rôznym odporcom vydania neodkladných opatrení, ktorými navrhovala, aby okresné súdy podľa § 342 ods. 1 CSP nariadili odporcom zložiť zábezpeku do úschovy súdu na náhradu škody alebo inej ujmy vzniknutej ohrožovaním alebo porušovaním práva duševného vlastníctva, s takýmto výsledkom jednotlivých konaní:

a) Zo sťažnosti, ktorá bola pôvodne vedená pod sp. zn. Rvp 2201/2017 vyplýva, že Okresný súd Banská Bystrica (ďalej aj „okresný súd BB“) uznesením č. k. 10 Ca 14/2017-39 zo 14. júna 2017 vyhovel návrhu sťažovateľky a nariadil voči žalovanému neodkladné opatrenie. Na odvolanie žalovaného krajský súd BB uznesením č. k. 15 Co 172/2017-110 (správne č. k. 15 Co 172/2017-94, pozn.) z 20. septembra 2017 (ďalej aj „prvé napadnuté uznesenie“) rozhodnutie okresného súdu BB zmenil tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

b) Zo sťažnosti pôvodne vedenej pod sp. zn. Rvp 279/2018 vyplýva, že Okresný súd Košice I (ďalej aj „okresný súd KE I“) uznesením č. k. 12 Ca 1/2017-34 zo 14. júna 2017 vyhovel návrhu sťažovateľky a nariadil voči žalovanému neodkladné opatrenie. Na odvolanie žalovaného krajský súd KE uznesením z 22. novembra 2017 v konaní sp. zn. 5 Co 395/2017 (ďalej aj „druhé napadnuté uznesenie“) rozhodnutie okresného súdu KE I zmenil tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

c) Zo sťažnosti pôvodne vedenej pod sp. zn. Rvp 390/2018 vyplýva, že okresný súd BB uznesením č. k. 16 Ca 13/2017-35 z 24. mája 2017 zamietol návrh sťažovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia. Na odvolanie sťažovateľky krajský súd BB

uznesením č. k. 14 Co 252/2017-48 z 25. júla 2017 prvostupňové uznesenie okresného súdu BB zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Následne okresný súd BB uznesením č. k. 16 Ca 13/2017-54 z 26. septembra 2017 sťažovateľkin návrh na nariadenie predbežnéhoopatrenia znovu zamietol. Na odvolanie sťažovateľky krajský súd BB uznesením č. k. 14 Co 373/2017-153 z 12. decembra 2017 (ďalej aj „tretie napadnuté uznesenie“) prvostupňové uznesenie okresného súdu BB potvrdil.

d) Zo sťažnosti, ktorá bola pôvodne vedená pod sp. zn. Rvp 537/2018 vyplýva, že Okresný súd Bratislava I (ďalej aj „okresný súd BA I“) uznesením č. k. 17 Ca 6/2017-33 z 19. júna 2017 zamietol návrh sťažovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia. Na odvolanie sťažovateľky krajský súd BA uznesením č. k. 2 Co 269/2017-71 z 19. decembra 2017 (ďalej aj „štvrté napadnuté uznesenie“) prvostupňové uznesenie okresného súdu BA I potvrdil.

e) Zo sťažnosti pôvodne vedenej pod sp. zn. Rvp 839/2018 vyplýva, že Okresný súd BA I uznesením č. k. 25 Ca 9/2017-70 z 13. júna 2017 zamietol návrh sťažovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia. Odvolanie sťažovateľky krajský súd BA uznesením č. k. 8 Co 33/2018-146 z 13. februára 2018 (ďalej aj „piate napadnuté uznesenie“) ako neprípustné odmietol.

4. Ako vyplýva z už uvedeného prehľadu, okresné sudy návrhom na nariadenie neodkladných opatrení vyhovelí alebo ich hneď zamietli. Pre posúdenie ústavných sťažností je však podstatnejšie to, že krajské sudy na základe podania opravného prostriedku niektorej zo strán sporu rozhodnutia okresných súdov napadnutými uzneseniami buď zrušili a návrhy na nariadenie neodkladných opatrení zamietli, alebo rozhodnutia okresných súdov o nevydaní neodkladného opatrenia potvrdili. Inak povedané, žiadnemu návrhu sťažovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia všeobecné sudy v konečnom dôsledku nevyhoveli.

5. Sťažovateľka je však presvedčená, že návrhy na nariadenie neodkladných opatrení splňali všetky podmienky pre ich nariadenie a krajské sudy napriek tomu tieto návrhy posúdili negatívne, čím zasiahli do jej práv.

6. Problém, s ktorým sa sťažovateľka obracia na ústavný súd, spočíva v tom, že podľa jej názoru vo veci konajúce sudy dezinterpretovali účel neodkladného opatrenia vydávaného vo veciach práva duševného vlastníctva. Poukazuje na to, že úprava neodkladného opatrenia vo veciach práva duševného vlastníctva (§ 341 a § 342 CSP) je výsledkom transpozície smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2004/48/ES z 29. apríla 2004 o vymožitelnosti práv duševného vlastníctva (ďalej len „smernica“).

7. Sťažovateľka tvrdí, že vydaním neodkladného opatrenia podľa § 342 ods. 1 CSP sa nemá zabrániť pokračovaniu v porušovaní práv duševného vlastníctva, ale podmieniť porušovanie práv zložením záruk na zabezpečenie odškodnenia. Vo veci konajúce sudy si podľa jej názoru zamieňajú zabezpečenie odškodnenia so zabezpečením výkonu rozhodnutia.

8. Sťažovateľka argumentuje tým, že *«smernica vo svojom čl. 9 označenom ako predbežné a preventívne opatrenia v ods. 1 písm. a) pred bodkočiarkou výslovne uvádza: „Členské štáty zabezpečia, aby súdne orgány na návrh navrhovateľa mohli vydať proti údajnému porušovateľovi príkaz na vykonanie predbežného opatrenia s cieľom zabrániť akémukoľvek bezprostrednému porušeniu práva duševného vlastníctva, alebo zakázať v prípade potreby s možnosťou uložiť opakovanú pokutu pri pokračovaní v údajnom porušovaní tohto práva alebo podmieniť také pokračovanie zložením záruk určených na zabezpečenie odškodnenia vlastníka práv.“»*. V uvedenom článku sťažovateľka zdôrazňuje tú časť, ktorá pojednáva o podmienení pokračovania porušovania práv duševného vlastníctva zložením záruky určenej na zabezpečenie odškodnenia vlastníka práv.

9. Ďalej sťažovateľka poukazuje na čl. 3 ods. 1 CSP a čl. 3 ods. 2 smernice. Použitím uvedených článkov zdôrazňuje význam odradzujúceho účinku neodkladného opatrenia vo veciach práva duševného vlastníctva a prednosť aplikácie účelu smernice pred zákonom.

10. Sťažovateľka ďalej rozvádza, že zákonodarca zaviedol v § 342 CSP úpravu, ktorá podmieňuje pokračovanie v porušovaní práv duševného vlastníctva zložením peňažnej zábezpeky na odškodnenie vlastníka práv na účet súdu. Keďže zákon má pôsobiť v súlade s účelom smernice, voči porušovateľovi odradzujúco a v prípade, „*ak aj po nariadení neodkladného opatrenia (zloženie zábezpeky za určité obdobie) by bol žalovaný naďalej nečinný a nebude uhrádzať odmenu a primeranú odmenu pre príslušných nositeľov práv, ktorých majetkové práva sú zo zákona povinne kolektívne spravované žalobcom, žalobca má právo podať návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v súlade s § 342 ods. 1 CSP aj za prípadné ďalšie obdobie, ak sa pokračuje v porušovaní práv duševného vlastníctva neuhrádzaním zákonnej odmeny a primeranej náhrady v prospech nositeľov práv prostredníctvom kolektívneho správcu...*

V súlade so smernicou a § 342 ods. 1 CSP sa platením poplatkov za užívanie práv duševného vlastníctva do súdnej úschovy vydaním neodkladného opatrenia odstraňuje prekážka zákonného obchodu v oblasti súvisiacej s právami vyplývajúcimi z duševného vlastníctva, spôsobená porušovaním práv ich nositeľa osobami, ktoré ich práva využívajú bez uhrádzania príslušnej odmeny.“

11. Sťažovateľka svoj názor podkladá aj odkazom na ustanovenia zákona č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „autorský zákon“) a tvrdí, že „*podľa § 165 ods. 9 Autorského zákona používateľ predmetov ochrany, ktoré mali byť predmetom zmluvy podľa ods. 1 písm. a) až c) t.j. hromadnej licenčnej zmluvy môže používať až odo dňa podania žaloby používateľom (v spore žalovaný) podľa § 165 ods. 8 Autorského zákona o určení obsahu zmluvy podľa ods. 1 písm. a) až c). Podmienkou používania predmetov ochrany autorským právom je podľa § 165 ods. 9 Autorského zákona okrem podania určovacej žaloby podľa § 165 ods. 8 Autorského zákona podľa písm. a) tohto ustanovenia dohoda s organizáciou kolektívnej správy na ukladanie peňažných prostriedkov na osobitný účet v banke alebo pobočke zahraničnej banky vedený organizáciou kolektívnej správy podľa § 169 ods. 6 alebo podľa písm. b) tohto ustanovenia preukáže organizácii kolektívnej správy záručnou listinou vznik bankovej záruky, notárskou zápisnicou uloženie peňažných prostriedkov, uznesením súdu prijatie peňažných prostriedkov do úschovy, zmluvou o vinkulácii peňažných prostriedkov v banke na*

zaplataenie peňazných prostriedkov za použitie predmetov ochrany. Žalovaný v konaní o vydanie neodkladného opatrenia nepreukázali splnene týchto podmienok a svojvoľným a arbitrárnym výkladom rozhodol odvolací súd, keď nezobral do úvahy túto hmotnoprávnu úpravu.“.

12. Sťažovateľka je názoru, že všeobecné súdy ustálili, že v prípade porušovania práv duševného vlastníctva má vždy prednosť domáhať sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia zdržania sa konania porušovateľa a v prípade podania návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 342 ods. 1 CSP (zloženie zábezpeky do úschovy súdu) je potrebné zo strany navrhovateľa osvedčiť ohrozenie vymožitelnosti pohľadávky.

13. Podľa názoru sťažovateľky *„tento arbitrárny záver odvolacieho súdu je zjavne v rozpore s bodom 24 preambuly Smernice 2004/48/ES, podľa ktorého v závislosti od konkrétneho prípadu a ak k tomu oprávňujú okolnosti, opatrenia, postupy a prostriedky právnej nápravy, ktoré sa majú stanoviť, by nemali zahrňovať zakazujúce opatrenia zamerané na zabránenie ďalšiemu porušovaniu práv duševného vlastníctva“.*

14. Na základe uvedeného je sťažovateľka presvedčená, že súdy pri právnom posúdení veci konali svojvoľne a najmä v rozpore s účelom smernice, pričom napadnutým rozhodnutiam jednotlivo vytýka vadné posúdenie splnenia podmienok neodkladnosti nariadenia neodkladných opatrení; vadné chápanie účelu odstránenia porušovania autorských práv a na to nadväzujúci výklad úpravy neodkladných opatrení Civilného sporového poriadku v rozpore so smernicou; nesprávne spochybnenie výšky navrhovanej zábezpeky; iracionalitu osvedčovania obavy z ohrozenia exekúcie pre nariadenie neodkladného opatrenia (pre posudzovaný prípad); iracionalitu záveru, že sťažovateľka neosvedčila, že zastupuje konkrétnych autorov audiovizuálnych diel alebo výrobcov audiovizuálnych záznamov.

15. Sťažovateľka poukazuje na to, že § 342 ods. 1 CSP *„je úpravou novou a máme za to, že dopĺňa a nadväzuje na hmotnoprávnu úpravu v § 165 ods. 8 až 10 autorského zákona v prípade, ak porušovateľ práv duševného vlastníctva nepostupuje a neplní*

povinnosti podľa tejto hmotnoprávnej úpravy, tým porušuje práva spravované sťažovateľom, konkrétne ide zo strany porušovateľa najmä o neuzavretie licenčnej zmluvy, nepodania žaloby podľa § 165 ods. 8 autorského zákona o určenie obsahu licenčnej zmluvy a nahradenia vôle ju uzavrieť, neuzavretie dohody so sťažovateľom ako OKS (organizácia kolektívnej správy, pozn. ústavného súdu) o skladaní finančných prostriedkov na účet sťažovateľa podľa § 165 ods. 9 písm. a) autorského zákona ak zároveň žalovaný porušuje práva duševného vlastníctva (šírením káblovou retransmisiou) a ani nepreukázanie skladania finančných prostriedkov jedným so spôsobov podľa § 165 ods. 9 písm. b) autorského zákona“.

16. V závere sťažovateľka zdôrazňuje, že „že k osobitnej úprave a najmä výkladu *lex specialis* ustanovení § 341 a 342 CSP neexistuje ani žiadna ustálená rozhodovacia prax najvyšších súdnych autorít. Neodkladné opatrenie podľa § 342 ods. 1 CSP dáva sťažovateľovi jediný nástroj na zabezpečenie porušovanej povinnosti žalovaného podľa § 165 ods. 9 z niektorej z foriem peňažnej zábezpeky podľa § 165 ods. 9 AZ, a to zložiť zábezpeku prostredníctvom neodkladného opatrenia. Ide o legitímny (v uvedenej veci podľa skutkového a právneho stavu zároveň jediný možný) zákonný nástroj v prospech sťažovateľa osobitne zaradený do úpravy civilného sporového poriadku v rámci transpozície Smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2004/48/ES z 29.4.2004 o vymožitelnosti práv duševného vlastníctva, v rámci medzinárodných záväzkov SR. Už len vyššie uvedené skutočnosti zakladajú dôvodnosť prerokovania tejto sťažnosti Ústavným súdom SR.“.

17. Vo vzťahu k piatemu napadnutému uzneseniu, ktorým krajský súd BA odmietol dovolanie sťažovateľky ako procesne neprípustné, sťažovateľka uvádza, že odvolací súd neposúdil prípustnosť jej opravného prostriedku podľa správneho ustanovenia, keď namiesto § 357 písm. d) CSP posúdil jej odvolanie podľa § 357 písm. k) CSP, t. j. neprípustnej právnej normy. Reštriktívny výklad § 357 písm. k) CSP tak pre ňu znamená popretie dvojínštančnosti konania ako základnej zásady civilného sporového konania. V tejto súvislosti ozrejmuje, že okresný súd v tejto veci zamietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a na túto situáciu sa preto vzťahuje ustanovenie § 357 písm. d) CSP, na ktoré krajský súd BAv rozpore so zákonom neprihliadol.

18. Na základe uvedeného sťažovateľka v petite všetkých sťažností žiada, aby ústavný súd nálezom vyslovil, že napadnutými uzneseniami krajských súdov bolo porušené jej základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Okrem toho vo vzťahu k prvému napadnutému uzneseniu namieta i porušenie práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru dôvodiac, že zo strany odvolacieho súdu došlo k formalistickému posúdeniu veci, pretože sa nezaoberal konkrétnymi a pre rozhodnutie skutočne podstatnými otázkami.

Vo vzťahu k piatemu napadnutému uzneseniu namieta i porušenie práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu. V tejto súvislosti ponúka argumentáciu, že *„odvolací súd tým, že nezákonne odmietol odvolanie a potvrdil tým stav zamietnutia návrhu na neodkladné opatrenie, s poukazom na osobitnú procesnú úpravu neodkladného opatrenia podľa § 342 ods. 1 CSP, ktorého cieľom nie je zabraňovaniu ďalšej škody, ale také konanie podmieniť zložením navrhovanej zábezpeky, došlo k porušeniu majetkových práv sťažovateľa...“*.

Napokon, okrem vyslovenia porušenia uvedených práv sťažovateľka od ústavného súdu žiada, aby napadnuté uznesenia krajských súdov zrušil, aby im veci vrátil na ďalšie konanie a aby jej priznal náhradu trov konania.

II.

II. 1. Spoločne k prvému až štvrtému napadnutému uzneseniu krajských súdov

19. Podstatou všetkých sťažností je tvrdenie o nesprávnosti výkladu účelu ustanovení Civilného sporového poriadku pojednávajúcich o nariadovaní neodkladných opatrení vo veciach práva duševného vlastníctva (§ 341 a § 342 CSP) a požiadavka na korekciu výkladu, čím by mala byť ustálená rozhodovacia prax.

20. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď

pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (porov. napr. I. ÚS 105/06, II. ÚS 66/2011, III. ÚS 155/09, IV. ÚS 35/02).

21. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

22. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

23. Vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. k čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru už ústavný súd v minulosti judikoval, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy (čl. 36 ods. 1 listiny) ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07), a preto ich namietané porušenie možno preskúmať spoločne.

24. Vzhľadom na predmet sporu pred všeobecnými súdmi je v sťažovateľkiných veciach potrebné poukázať na judikatúru ústavného súdu týkajúcu sa neodkladných opatrení (predtým „predbežných opatrení“ v zmysle Občianskeho súdneho poriadku), podľa ktorej rozhodovanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia možno považovať za súčasť

základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Posúdenie podmienok na nariadenie neodkladného opatrenia je predovšetkým vecou všeobecných súdov (čl. 142 ústavy). Aj v konaniach, v rámci ktorých všeobecný súd rozhoduje o neodkladných opatreniach, musia byť dodržané minimálne požiadavky zodpovedajúce princípom spravodlivého procesu. To znamená, že takéto rozhodnutie musí obsahovať výrok, ktorý je koncentrovaným vyjadrením odôvodnenia právneho názoru všeobecného súdu.

25. Predpokladom pre záver o porušení základných práv a slobôd je však také porušenie, ktoré nie je napravitel'né alebo odstránitel'né následnou činnosťou všeobecného súdu napr. v konaní o veci samej (porov. I. ÚS 46/00, III. ÚS 406/2013).

26. Ústavný súd si uvedomuje rozdielnosť bývalej právnej úpravy predbežných opatrení a súčasnej právnej úpravy neodkladných opatrení. Inak povedané, prijatím Civilného sporového poriadku sa zmenila koncepcia právnej úpravy predbežných opatrení podľa Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorej bolo cieľom predbežných opatrení dočasne upraviť pomery účastníkov konania a následne rozhodnúť vo veci samej, resp. cieľom bolo eliminovať ohrozenie budúcej exekúcie. Nová právna úprava upúšťa od doterajšej koncepcie predbežnosti poskytovanej ochrany, pretože po nariadení navrhovaných opatrení nemusí nevyhnutne nasledovať konanie vo veci samej. Podľa § 336 ods. 1 CSP môže súd pri nariadení neodkladného opatrenia pred začatím konania vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami, súd túto povinnosť neuloží. Nová právna úprava pripúšťa nariadenie neodkladného opatrenia, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej (§ 330 ods. 2 CSP), na rozdiel od úpravy podľa Občianskeho súdneho poriadku, pri ktorej dočasnosť predbežných opatrení vylučovala možnosť takého výroku, ktorý by bol obsahovo totožný s výrokom vo veci samej.

27. Súd môže tiež určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas (§ 330 ods. 1 CSP). Neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené (§ 333 CSP).

28. Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) sa tak nepovažuje za oprávneného zasahovať do rozhodnutí o neodkladných opatreniach v prípadoch, kde neodkladné opatrenia do práv a povinností účastníkov konania nezasahujú konečným spôsobom (porov. m. m. IV. ÚS 82/09), resp. kde s ohľadom na charakter konkrétneho rozhodnutia o neodkladnom opatrení nemôže toto zasiahnuť do základných práv alebo slobôd účastníkov konania, keďže nemusí zodpovedať konečnému meritórnemu rozhodnutiu (porov. m. m. III. ÚS 309/2012).

29. V odôvodnení rozhodnutí okresných súdov a napadnutých uznesení krajských súdov je apelované na to, že sťažovateľka nepreukázala, že by zloženie zábezpeky do úschovy súdu na náhradu škody bolo spôsobilé viesť k zabráneniu porušovania autorských práv (bod 16 prvého napadnutého uznesenia; bod 18 druhého napadnutého uznesenia; bod 23 tretieho napadnutého uznesenia; bod 23 štvrtého napadnutého uznesenia; bod 7 uznesenia okresného súdu BA I č. k. 25 Ca 9/2017-70 z 13. júna 2017).

30. Sťažovateľka naopak apeluje na to, že uvedený názor je nezlučiteľný s účelom smernice.

31. Podľa čl. 9 ods. 1 písm. a) smernice členské štáty zabezpečia, aby súdne orgány na návrh navrhovateľa mohli vydať proti údajnému porušovateľovi príkaz na vykonanie predbežného opatrenia s cieľom zabrániť akémukoľvek bezprostrednému porušeniu práva duševného vlastníctva, alebo zakázať a v prípade potreby s možnosťou uložiť opakovanú pokutu pri pokračovaní v údajnom porušovaní tohto práva alebo podmieniť také pokračovanie zložením záruk určených na zabezpečenie odškodnenia vlastníka práv.

32. Z uvedeného vyplýva povinnosť členských štátov zabezpečiť takú kvalitu platnej právnej úpravy, podľa ktorej by súdne orgány mohli alternatívne vydať príkaz na vykonanie predbežného opatrenia alebo zakázať porušovanie práva alebo podmieniť pokračovanie porušovania zložením zábezpeky.

33. Podľa § 341 ods. 1 CSP neodkladným opatrením môže súd nariadiť strane, aby sa zdržala konania, ktorým ohrozuje alebo porušuje právo duševného vlastníctva.

34. Ustanovenie § 341 ods. 1 CSP systematicky predchádza ustanoveniu § 342 ods. 1 CSP, podľa ktorého sa sťažovateľka domáha nariadenia zloženia zábezpeky žalovanému. Z čl. 9 ods. 1 písm. a) smernice nevyplýva povinnosť členského štátu nariadiť súdnym orgánom povinnosť pri porušovaní práv duševného vlastníctva zvoliť konkrétny postup riešenia sporu, ale vybaviť ich alternatívnymi prostriedkami na jeho riešenie. Zmysel čl. 9 ods. 1 písm. a) smernice je podľa názoru ústavného súdu treba hľadať viac v preambule k smernici ako v nekontextovom výňatku predmetného článku.

35. Podľa bodu 10 preambuly k smernici cieľom tejto smernice je priblížiť právne poriadky tak, aby zabezpečovali vysokú, rovnocennú a jednotnú úroveň ochrany na vnútornom trhu. Uvedené nadväzuje na potrebu aproximácie legislatívy členských štátov pre riadne fungovanie vnútorného trhu (bod 9 preambuly k smernici).

36. Výklad všeobecných súdov, podľa ktorého sťažovateľka mohla žiadať zamedzenie porušovania práv, má oporu v platnom znení zákona (§ 341 ods. 1 CSP), a to rešpektuje účel smernice. Na druhej strane možno súhlasiť aj s tým, že sťažovateľka môže požadovať zloženie zábezpeky namiesto zdržania sa porušovania práv duševného vlastníctva (§ 342 ods. 1 CSP). Zo sťažností však vyplýva, že skutkový stav bol v posudzovaných veciach taký, že licenčná zmluva so žalovaným uzavretá nebola, nebola zaplatená ani licenčná odmena a žalovaný si nesplnil ani povinnosť podľa § 165 ods. 10 autorského zákona, keď štvrtročne neskladal odmeny za použitie predmetov autorskej ochrany podľa platného a účinného sadzobníka. Sama sťažovateľka poukazuje na to, že v prejednávanych veciach nedošlo ani k podaniu žaloby podľa § 165 ods. 8 autorského zákona o určenie obsahu licenčnej zmluvy a nahradenia vôle ju uzavrieť, uzavretiu dohody so sťažovateľkou ako organizáciou kolektívnej správy o skladaní finančných prostriedkov na účet sťažovateľky podľa § 165 ods. 9 písm. a) autorského zákona, ak zároveň žalovaný porušuje práva duševného vlastníctva (šírením káblovou retransmisiou), a ani k preukázaniu

skladania finančných prostriedkov jedným so spôsobov podľa § 165 ods. 9 písm. b) autorského zákona.

37. Všeobecné sudy na základe uvedeného skutkového stavu v prejednávanych veciach hodnotili návrhy sťažovateľky na vydanie neodkladných opatrení za nevhodne zvolený spôsob riešenia vzniknutej situácie. Argumentovali tým, že za uvedenej situácie nemalo zmysel konanie žalovaného podmieňovať zložením záruky (vzhľadom na pasivitu žalovaného ohľadom vyriešenia hmotnoprávných nárokov vyplývajúcich z autorského zákona). Teda aj potenciálne zloženie záruky hmotnoprávnu situáciu podľa názoru všeobecných súdov neriešilo a na iné riešenie vzniknutej situácie efektívnym spôsobom (zamedzenie porušovaniu práv duševného vlastníctva) ich sťažovateľkou podané návrhy na vydanie neodkladných opatrení petitom neoprávňovali.

38. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné sudy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06).

39. Odôvodnenia napadnutých rozhodnutí krajských súdov netrpia vadou nelogickosti či nedostatkom dôvodov. Ústavný súd nenašiel v predmetných rozhodnutiach pochybenia, ktoré by ho oprávňovali do nich zasiahnuť. Skutočnosť, že sa sťažovateľka

so závermi všeobecných súdov nestotožňuje, nemôže sama osebe založiť odôvodnenosť ústavnej sťažnosti (m. m. I. ÚS 10/2012). Ústavný súd dodáva, že mu neprislúcha zjednocovať *in abstracto* judikatúru všeobecných súdov (m. m. I. ÚS 17/01, IV. ÚS 267/05, I. ÚS 290/2010).

40. Čo sa týka argumentácie bodom 24 preambuly smernice, ústavný súd uvádza, že sťažovateľka je názoru, že všeobecné súdy ustálili, že v prípade porušovania práv duševného vlastníctva má vždy prednosť domáhať sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia zdržania sa konania porušovateľa a v prípade podania návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 342 ods. 1 CSP (zloženie zábezpeky do úschovy súdu) je potrebné zo strany navrhovateľa osvedčiť ohrozenie vymožitelnosti pohľadávky.

41. Podľa názoru sťažovateľky *„tento arbitrárny záver odvolacieho súdu je zjavne v rozpore s bodom 24 preambuly Smernice 2004/48/ES (verzia v slovenskom jazyku, pozn. ústavného súdu), podľa ktorého v závislosti od konkrétneho prípadu a ak k tomu oprávňujú okolnosti, opatrenia, postupy a prostriedky právnej nápravy, ktoré sa majú stanoviť, by nemali zahrňovať zakazujúce opatrenia zamerané na zabránenie ďalšiemu porušovaniu práv duševného vlastníctva“*.

42. Podľa bodu 24 preambuly smernice (verzia v českom jazyku) v závislosti na konkrétnom prípade a odôvodňujú-li to okolnosti, měla by opatření, řízení a nápravná opatření zahrnovat zakazující opatření k předcházení dalšímu porušování práv duševního vlastnictví.

43. Podľa bodu 24 preambuly smernice (verzia v anglickom jazyku) depending on the particular case, and if justified by the circumstances, the measures, procedures and remedies to be provided for should include prohibitory measures aimed at preventing further infringements of intellectual property rights.

44. V uvedených jazykových verziách možno badať chybu v preklade slovenskej verzie smernice. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie sa nemôže

formulácia použitá v jednej z jazykových verzií ustanovenia práva Únie chápať ako jediný základ na výklad tohto ustanovenia, prípadne sa nemôže v tejto súvislosti považovať za ustanovenie, ktoré má prednosť pred inými jazykovými verziami. Ustanovenia práva Únie sa musia vykladať a uplatňovať jednotným spôsobom pri zohľadnení existujúcich verzií vo všetkých jazykoch Únie. V prípade rozporu medzi rôznymi jazykovými zneniami textu práva Únie sa má predmetné ustanovenie vykladať v závislosti od všeobecnej systematiky a účelu právneho predpisu, ktorého je súčasťou (pozri v tomto zmysle rozsudok *Kurcums Metal*, C 558/11, EU:C:2012:721, bod 48 a citovanú judikatúru).

45. Napokon sťažovateľka vo svojej sťažnosti vedenej pod sp. zn. Rvp 2201/2017 namietala, že prvým napadnutým uznesením došlo i k porušeniu jej práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 dohovoru. Podľa označeného článku dohovoru každý, koho práva a slobody priznané týmto dohovorom boli porušené, musí mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom, aj keď sa porušenia dopustili osoby pri plnení úradných povinností.

46. Rovnako ako v prípade namietaného porušenia už označených práv podľa ústavy, listiny a dohovoru, ústavný súd konštatuje, že nezistil ani porušenie práva na účinný právny prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru. Jeho uplatňovanie musí totiž nadväzovať na aspoň obhájiteľné tvrdenie (*arguable claim*) o porušení iného práva chráneného dohovorom (napr. rozhodnutie vo veci *Silver* a ostatní proti Spojenému kráľovstvu z 25. 3. 1983). Článok 13 dohovoru sa tak vzťahuje iba na prípady, v ktorých sa jednotlivcovi podarí preukázať pravdepodobnosť tvrdenia, že sa stal obeťou porušenia práv zaručených dohovorom (*Boyle a Rice* proti Spojenému kráľovstvu, rozsudok z 27. 4. 1988, séria A, č. 131, rovnako nálezy ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 24/2010, sp. zn. IV. ÚS 325/2011 a sp. zn. I. ÚS 538/2013).

47. Citovaná judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) potvrdzuje zrejmu súvislosť práva zaručeného čl. 13 dohovoru s ostatnými právami, ktoré dohovor zaručuje, a keďže ústavný súd zistil, že k porušeniu práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru nedošlo, nemohol dospieť ani k záveru, že by krajský súd porušil sťažovateľkino

právo zaručené čl. 13 dohovoru, keďže sťažovateľka všetky opravné prostriedky, ktoré mala podľa procesných predpisov k dispozícii, využila.

48. Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť v časti smerujúcej proti napadnutým rozhodnutiam krajských súdov odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

II. 2. K piatemu napadnutému uzneseniu krajského súdu BA

49. Ústavný súd v tejto časti najskôr sumarizuje, že okresný súd BA I zamietol návrh sťažovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia, pretože dospel k záveru, že nedostatočne osvedčila rozhodujúce skutočnosti, ktorými odôvodňovala potrebu jeho nariadenia, ako aj dôvodnosť nároku vo veci samej. Za tejto situácie nepovažoval za osvedčený hmotnoprávny predpoklad vydania neodkladného opatrenia a za osvedčenú nepovažoval ani existenciu potreby upraviť pomery strán alebo obavu z ohrozenia exekúcie. Krajský súd BA odvolanie sťažovateľky proti tomuto rozhodnutiu okresného súdu BA I odmietol bez vecného prejednanja dôvodiac tým, že okresný súd zamietol jej návrh na *„uloženie povinnosti žalovanému zložiť do úschovy súdu peňažnú zábezpeku v sume 644 615,40 eur, proti ktorému odvolanie nie je prípustné, nakoľko nie je rozhodnutím o povinnosti zložiť zábezpeku“*.

50. Predmetom sťažnosti sťažovateľky vo vzťahu k piatemu napadnutému uzneseniu krajského súdu je teda okrem nesúhlasu s výkladom účelu ustanovení Civilného sporového poriadku pojednávajúcich o nariadovaní neodkladných opatrení vo veciach práva duševného vlastníctva (§ 341 a § 342 CSP), ku ktorému sa ústavný súd vyjadril v rámci bodu II. 1 tohto uznesenia, i tvrdenie o nesprávnej aplikácii právnej normy (§ 357 CSP) pri posudzovaní odvolania sťažovateľky, v čom vidí porušenie svojich práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, podľa čl. 36 ods. 1 listiny, podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a podľa čl. 1 dodatkového protokolu.

51. Ústavný súd musí prisvedčiť sťažovateľke, že krajský súd nesprávne aplikoval § 357 CSP. Prípustnosť odvolania podľa ustanovenia § 357 písm. k), (pod ktoré krajský súd BA subsumoval vec sťažovateľky), je daná iba v prípade, ak súd uloží povinnosť zložiť zábezpeku, čo nebol prípad sťažovateľky. V jej veci okresný súd BA I rozhodol o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Proti takémuto rozhodnutiu je odvolanie prípustné podľa § 357 písm. d), a to bez ohľadu na to, akým spôsobom okresný súd rozhodol, t. j. či návrhu vyhovel alebo ho zamietol, prípadne návrh odmietol. V tomto smere by sa teda mohlo na prvý pohľad zdať, že do práv sťažovateľky zasiahnuté bolo.

52. V posudzovanej veci však treba opätovne pripomenúť, že ide o rozhodovanie o neodkladnom opatrení. Rozhodnutie okresného súdu BA I sa stalo konečným rozhodnutím o návrhu sťažovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia. V tejto súvislosti ústavný súd pripomína, že základné práva na súdnu ochranu (siedmy oddiel ústavy) sú „výsledkové“, čo znamená, že im musí zodpovedať proces ako celok. Skutočnosť, či napadnuté konanie vykazuje znaky spravodlivého procesu, závisí od celého konania a konečného rozhodnutia všeobecných súdov (m. m. III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08). Aj z ďalšej judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 79/03, I. ÚS 236/03), obdobne ako z judikatúry ESLP (napr. Komanický c. Slovenská republika, rozsudok zo 4. 6. 2002), vyplýva, že ústavný súd a ESLP overujú, či konanie posudzované ako celok bolo spravodlivé v zmysle čl. 46 až čl. 50 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru. S poukazom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že ani piate napadnuté uznesenie krajského súdu BA (napriek jeho nesprávnosti) neznamená v konečnom dôsledku porušenie ústavných práv sťažovateľky. Ani jeho prípadne zrušenie ústavným súdom by totiž vzhľadom na obdobné rozhodnutia krajských súdov v iných veciach sťažovateľky „na výsledku“, ku ktorému dospel okresný súd BA I, nič nezmenilo.

53. Zároveň ústavný súd dopĺňa, že už vo svojej judikatúre opakovane vyslovil, že predpokladom na záver o porušení základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je len také porušenie, ktoré nie je napravitel'né alebo odstránitel'né činnosťou všeobecného súdu pred začatím konania alebo v konaní vo veci samej, resp. ktorého nápravu nemožno dosiahnuť

procesnými prostriedkami, ktoré sú obsiahnuté v príslušnom procesnom kódexe (m. m. I. ÚS 148/03, III. ÚS 355/05, II. ÚS 307/06). Pokiaľ ide o problematiku neodkladných opatrení, Civilný sporový poriadok umožňuje v prípade zmeny pomerov jednak zrušiť z tohto dôvodu už nariadené neodkladné opatrenie alebo, naopak, napriek skoršiemu zamietnutiu návrhu na jeho vydanie dovoľuje ho v prípade zmeny skutkových okolností významných pre rozhodnutie vydať, pretože takéto skoršie právoplatné rozhodnutie nezakladá prekážku rozhodnutej veci (§ 329 ods. 3 CSP). Nie je teda vylúčené, aby v prípade zmeny skutkových okolností významných pre rozhodnutie sťažovateľka znova o vydanie neodkladného opatrenia požiadala, resp. dosiahla konečnú, definitívnu ochranu rozhodnutím vo veci samej.

54. Preto ústavný súd sťažnosť aj v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

55. O ďalších návrhoch sťažovateľky formulovaných v sťažnostných petitoch (zrušenie napadnutých uznesení krajských súdov, vrátenie vecí na ďalšie konanie, priznanie náhrady trov konania) z dôvodu odmietnutia sťažností nebolo potrebné rozhodnúť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. júna 2018